

Дневник

(стенографски)

на

XX^{-то} обикновено Народно събрание

Първа извънредна сесия

3 заседание, среда, 30 май 1923 г.

(Открито от подпредседателя Н. Георгиев, в 14 ч. 25 м.)

Председателстващ Н. Георгиев: (Звъни) Моля г. секретаря да провери присъстващите г. г. народни представители.

Секретар М. Тодоров (з): Прочита списъка. От заседанието са отсъствували следните народни представители: Ариф Агушев, Григор Бояджиев, Неделчо Вачков, Вълко Гарвански, Делю Георгиев, Иван Гетов, Димитър Гичев, Петър Гърбачев, Георги Данаилов, Стоян Данев, Иван Дългачев, Станчо Донев, Георги Дончев, Васил Драганов, Георги Драгнев, Младен Кирков, Митю Кирковски, Васил Коларов, Станко Коларов, Д-р Христо Косовски, Стоян Костов, Вълко Лилов, Иван Лилов, Михаил Маджаров, Рашко Маджаров, Калю Малев, Александър Малинов, Апти Мехмедов, Никола Мирчев, Петко Нецов, Кръстю Пастухов, Стефан Пейчев, Петър Димов Перчелиев, Горан Петков, Тодор Пробойски, Данаил Раденов, Минко Радковски, Мустафа Ризабеев, Костадин Стоянов, Теодор Теодоров, Желю Тончев, Юрдан Урумов, Стойчо Христов, Григор Цветков и Кънчо Чамев)

Председателстващ Н. Георгиев: (Звъни) От 245 души народни представители отсъствуват 94. Има нужното число народни представители налице.

Заседанието се открива.

Председателството е разрешило отпущек на следните народни представители:

На г. Петър Гърбачев — 4 дни;

На г. Минко Радковски — 3 дни;

На г. Васил Драганов — 1 ден

На г. Иван Дългачев — 4 дни, от 30 май;

На г. Митю Кирковски — 10 дни, от 30 май;

На г. Григор Цветков — 2 дни, за 30 и 31 май;

На г. Стефан Пейчев — 3 дни, и

На г. Иван Христов — 3 дни.

Съобщавам на г. г. народните представители, че са постъпили следните законопроекта и предложения:

От Министерството на вътрешните работи и народното здраве — законопроект за изменение и допълнение на закона за градските общини;

От същото министерство — законопроект за съединяване на селата Касарка и Маноя, Касарковска община, Дреновска околия;

От Министерството на народното просвещение — предложение за одобрение на указ № 253 от 4 май 1923 г., с

който се утвърждава VIII-то постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 26 април 1923 г., протокол № 39, с което е постановено: да се отпуснат безплатно на Прогорелската селска община, Ломска околия, за постройка на училище стари негодни релси: 42 релси по 6½ м., 9 релси по 4½ м., 7 релси по 5 метра, 32 релси по 3½ м., и 1 релса от 8½ метра.

Постъпил е от парламентарната контролна комисия докладът на същата комисия по отчета за 1921 г. на Дирекцията на държавните и на гаражтираните от държавата дъжгове.

Тези законопроекта и предложения ще бъдат напечатани, раздадени на г. г. народните представители и поставени на дневен ред.

Минаваме на първата точка от дневния ред.

Д-р А. Гиргинов (д): Моля, г. председателю, искам думата преди дневния ред.

Председателстващ Н. Георгиев: Имате думата.

Д-р А. Гиргинов (д): Г. Народни представители! Понее откриваме първата извънредна сесия на новона избраното XX Народно събрание, ще ми позволите да прочета от името на трите парламентарни групи: демократическата, обединената народнопрогресивна и радикалната, ...

С. Златев (з): От блоковата група кажи.

Д-р А. Гиргинов (д): ... една декларация, която гласи така: (Чете) „По случай откриването на първата извънредна сесия на XX-то обикновено Народно събрание парламентарните групи на демократическата, обединената народнопрогресивна и на радикалдемократическата партии.

Некой от земеделците: Блокари, кажи!

Д-р А. Гиргинов (д): ... считат за свой дълг да направят следното изявление:

Г. Дамянов (з): Широко каже сж?

Д-р А. Гиргинов (д): ... след като в избириите за XIX-то Народно събрание през месец март 1920 г. не можа да спечели народното доверие и с помощта на неправилно и произволно касиране на 13 души опозиционни народни

представители управлява страната противопарламентарно в продължение на цели три години, . .

Г. Колев (з): Това го казахте хиляди пъти, има ли нужда да го повтаряте, ти може би го знаеш. Това е лъжа. (Глъчка)

Некой от земеделците: Вие ще претендирате за доверие между народа!

Д-р А. Гиргинов (д): . . . правителството на г. Стамболийски, произходящо от Земеделския съюз, реши разтурянето на вившата Камара, та чрез произвеждане на нови избори, . .

Г. Марков (з): Пали искаме да изпитаме доверието на народа с избори? Изпитахме го.

Д-р А. Гиргинов (д): . . . Да си осигури свое болшинство в Народното събрание.

„При несъмненото недоволство на гражданството от досегашното насилническо и разхищническо управление, днешното правителство, за да може да постигне гонимата цел — на всяка цена да спечели свое парламентарно болшинство — най-напред прибегна към реакционни изменения в изборителния закон, като почти унищожил пропорционалната изборна система.

„За същата цел изборите за народни представители станали на 22 април н. г. беха предшествувани и придружени от насилни, незапомнени в политическата ни история“. (Възгласи от земеделците)

Н. Терзиев (з): Какжете за вашите избори през 1907—1909 г. Кой не си е изпитал от вас? Не Ви е срам да правите декларации! Какжете ми колко глави разцепихте? Безсрамници!

Д-р А. Гиргинов (д): „Стотици български граждани, между тях опозиционни кандидати за народни представители, беха арестувани без какъвто и да било законен повод, бити и малтретирани от органи на властта. Свободата на изборната агитация бе напълно суспендирана в цялата страна. Заплашвания и произволи от най-разнообразно естество, всевъзможни обещания към села, градове и отделните гласоподаватели беха изпозувани само и само да се изтръгне гласа на избирателя в полза на правителствените кандидати.

„Неописуемите физически насилния, арести, побойща, произволи и заплашвания спрямо противниците на днешния режим, безразборните обещания и разхищения на обществени блага“ (Възгласи от земеделците) . .

Н. Терзиев (з): Вижте се колко сте! Народа ви не ще.

Председателстващ Н. Георгиев: (Звъни) Моля ви се, г-да, пазете тишина.

Д-р А. Гиргинов (д): . . . „всевъзможните фалшификации и манипулации преди и през време на последните законодателни избори рисуват повсеместния масов терор и изборната корупция, що заложа българската земя, та чрез суспендиране на всички конституционни свободи, чрез физическо и морално изнудване на избирателите, властувания Земеделски съюз да изтръгне народното доверие.

„Произведените по такъв начин избори на XX-то обикновено Народно събрание естествено не посочиха истинската народна воля“ . . .

От земеделците: А-а-а!

Д-р А. Гиргинов (д): . . . „по отношение състава на народното представителство“ . .

От земеделците: Народа каза, че ви не ще.

Министър А. Обов: Оставете ги, те са полудели, те са си загубили акъла!

Д-р А. Гиргинов (д): „Днешната Камара не отговаря на настроенията и тежкенията на народните маси и по ради обстоятелството, че благодарение измененията в изборителния закон почти половината от българските гласоподаватели останаха без или с несъответствващо представителство в българския парламент“. (Възгласи от земеделците)

Напразно се ядосвате г-да; Чувайте ме!

Н. Терзиев (з): Не щем да ви слушаеме.

Д-р А. Гиргинов (д): Не се ядосвайте бе, г-да, чувайте нашето изявление.

Н. Терзиев (з): Аз се ядосвам, защото на моята ръка още личи куршумът от 1908 г. (Отива при д-р А. Гиргинов и му показва ръката си) Виж, ето къде е белега! Не ви е срам? (Ржкопескания от земеделците)

Председателстващ Н. Георгиев: Моля, г. Терзиев, седнете на местото си

Н. Терзиев (з): Не може да ти търпи човек, г. председателю. (Към д-р А. Гиргинов) Този куршум е от вас и пак смеете да говорите за свобода и избори!

Председателстващ Н. Георгиев: Моля, г. Терзиев!

Н. Терзиев (з): Не можем да ти търпим, г. председателю, защото нашите тела още гният от тех.

Д-р А. Гиргинов (д): (Продължава да чете) „Парламентарните групи на Демократическата, обединената Народно-прогресивна, Радикал-демократическата партии, като отбележават всичко това, не могат да не издигнат глас на протест против всички изборни насилния и фалшификации и задето на българския народ бе отнето правото и възможността да се представлява в Народното събрание, съобразно обществените настроения и ситата на политическите групировки.

„Ние не можем да не изтъкнем още днес новия печален факт от нашата парламентарна действителност, който болшинството от днешното Народно събрание иска да зарегистрира когато народни избраници се държат в затвор и не им се дава възможност да упражнят полученния мандат на народни представители, въпреки повеленията на чл. 96 от българската конституция.

„Българския народ жадва за мир и спокойствие. Едно от условията за възтържествуването на това народно възжелание (Възгласи от земеделците) е спазването на парламентаризма във всичките му проявления“.

Некой от левицата: (Към земеделците) Вие не разбирате нищо от парламентаризъм!

От земеделците: Ей-й-й!

Д-р А. Гиргинов (д): „За съжаление е“ . .

Н. Терзиев (з): За съжаление е, че ви държат още тук!

Д-р А. Гиргинов (д): . . . „досегашното 3-годишно управление на Земеделския съюз и произведените избори за XX-то обикновено Народно събрание дадоха безброй доказателства, че сегашните разпоредители със съдбиците на българското отечество са далеч от желанието да дадат на българския народ свободата да се управлява съгласно конституцията и истинската народна воля, проявена в свободни избори за народни представители.

„Представителите на поменатите парламентарни групи, получили народно доверие, въпреки всички изборни насилния и произволи, ще изпълняват своя дълг съгласно дадения им от народа мандат в защита на народните интереси, като слагат всичката отговорност върху правителството както за миналата му дейност, така и за възможните пакостни прояви и резултати в бъдещото управление на България.“ (Възгласи от земеделците)

Н. Терзиев (з): Какжете Бог да прости вашата партия.

Председателстващ Н. Георгиев: Моля ви се!

Пристъпваме към дневния ред.

Точка първа от дневния ред е полагане клетва от ония народни представители, които не са положили такава. По-къде няма такава тук, ще пристъпим към втората точка от дневния ред.

Втората точка от дневния ред е: пожелване на комисиите.

От комунистическата парламентарна група се предлагат следните лица за членове на разните парламентарни комисии в XX-то обикновено Народно събрание!

В комисията по отговора на троното слово — Никола Габровски;

В комисията по бюджета — Георги Димитров;

В прошектарната комисия — Владо Властовски;

В комисията по проверка на изборите — Тодор Луканов;

В комисията по Министерството на външните работи и на изповеданията — Христо Кабакчиев;

В комисията по Министерството на вътрешните работи и народното здраве — Юрдан Юрданов;

В комисията по Министерството на народното просвещение — Тодор Титоренков;

В комисията по Министерството на правосъдието — Михаил Неков;

В комисията по Министерството на финансите — Георги Попов;

В комисията по Министерството на войната — Александър Ликов;

В комисията по Министерството на земледелието и държавните имоти — Тодор Булев;

В комисията по Министерството на търговията, промишлеността и труда — Антон Иванов;

В комисията по Министерството на пътищата и благоустройството — Камен Тошев;

В комисията по Министерството на железниците, пощите и телефоните — Никола Пенев.

Който са съгласни тези г. г. народни представители да участвуват в съответните комисии, моля, да вдигнат ръка. Мозинство, Събраието приема.

От групата на блока са представени следните лица:

Министър Н. Атанасов: Демократите отделни представители нямат ли? Те не са една група.

Некой от земледелците: Те са от блока.

Министър Н. Атанасов: Те сега декларират, че са три групи. Нека посочат от всеки група лица.

От земледелците: От блока, от блока.

Председателстващ Н. Георгиев: Моля ви се, г-да! Българският народ знае, че има една група. Те не са три групи, а блок.

Д-р А. Гиргинов (д): Блока се състои от три политически партии. Не вие ще определите какви групи да имаме, а ние ще ги определяме. Но вие, които вършите тоя производ, той остава за ваша сметка.

Председателстващ Н. Георгиев: От групата на блока са представени следните лица:

В бюджетарната комисия — Никола Пъдарев;

В проплетарната комисия — Михаил Мишев;

В комисията по проверка на изборите — Никола Пъдарев;

В комисията по отговора на тронното слово — д-р Александър Гиргинов;

В комисията по Министерството на външните работи и на изповеданията — д-р Александър Гиргинов;

В комисията по Министерството на вътрешните работи и народното здраве — Христо Славейков;

В комисията по Министерството на търговията, промишлеността и труда — Михо Попов;

В комисията по Министерството на железниците, пощите и телефоните — Михо Попов;

В комисията по Министерството на войната — Христо Славейков;

В комисията по Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството — Михо Попов;

В комисията по Министерството на правосъдието — Венедикт Попов;

В комисията по Министерството на финансите — Илия Георгов;

В комисията по Министерството на земледелието и държавните имоти — Тодор Влайков и

В комисията по Министерството на народното просвещение — Тодор Влайков;

Който са съгласни тези г. г. народни представители да участвуват в съответните комисии, моля, да вдигнат ръка. Мозинство, Събраието приема.

Министър Н. Атанасов: Нека те сами вдигнат ръка! Те сами не гласуват! (Смех и ръкопляскане от земледелците)

Председателстващ Н. Георгиев: Пристъпваме към т. 3 от дневния ред — първо четене законопроекта за устройството на Министерството на земледелието и държавните имоти.

Моля г. секретаря да го прочете.

Секретар М. Тодоров (з): (Чете)

МОТИВИ

към законопроекта за устройството на Министерството на земледелието и държавните имоти.

Г. г. народни представители! След преживените войни народите обърнаха сериозно внимание на своите производства, особено на земледелието. Нашата страна като чисто земеделска трябва да вземе всички грижи, за да засили своето земеделско производство, защото само то засилва и народната икономическа мощ, ще създаде нормален икономически живот в страната, ще я извади и от тежкото финансово положение, в което несполуките във войните я поставиха.

За да постигне това, необходимо е да се заработи с един по-широк замах в областта на подобрене земледелието в широк смисъл на думата. Това налага да се постави също тъй на по-здрава основа земеделско-стопанската политика на страната, проплетуваща от новото време и новите нужди.

С предлагания ви законопроект за устройството на Министерството на земледелието и държавните имоти, тази цел се постига, защото: 1) узаконява се съществуването на ръководни служби, на които с редица други закони се вменява в дълг и назначение да работят за преуспяването на нашето земледелие, а сами те съществуват без закон; 2) дейността на отделните служби по-лесно се специализира, за да отговаря тя на характера на нашето селско стопанство; 3) дава се една по-широка инициатива и отговорност на замисъл и дейност на ръководните служби в техните ресори, което ще даде възможност да се развият до висока степен добродетелите на нашето производително население и да се използват грамадните природни богатства, на които се радва нашата страна, и които сега стоят неизползувани; 4) с оглед към бъдещия желан развой на нашето родно стопанство ще се обезпечи едно по-сигурно приложение на земеделско-стопанската политика на страната.

Новата организация на Министерството ще се прилага постепенно с оглед към нуждите на родното ни земеделско стопанство и в зависимост от финансовите средства на държавата.

София 15 март 1923 г.

Министър на земледелието и държавните имоти: (п)
Ал. Оббов.

ЗАКОНОПРОЕКТ

за устройството на Министерството на земледелието и държавните имоти.

Глава I.

Общи положения.

Чл. 1. На Министерството на земледелието и държавните имоти се възлага да работи за увеличение и подобрене на земеделското производство в страната, за засилване на земеделската индустрия, за организиране и използване на надземните природни богатства и то по начин цето те да носят вечни постоянни материални и културни блага за населението и възможния най-голям доход за държавата.

Чл. 2. Върховното управление на Министерството на земледелието и държавните имоти принадлежи на министъра. Той прилага земеделско-стопанската политика на страната. Нему са подчинени всички служби и под негово ръководство действуват различни учреждения и лица от ведомството на министерството.

Чл. 3. В дейността му по чертане и прилагане на земеделско-стопанската политика на страната министърът на земледелието бива подпомаган от Върховния земеделско-стопански съвет и от съвета при министерството.

Чл. 4. Състава на Върховния земеделско-стопански съвет е следния: главните директори на земледелието, горите, водите и ветеринарната медицина, управителя на Българската земеделска банка по един представител на Българското земеделско агрономическо и икономическо дружество, по един такъв на научните селско-стопански институти, на Съюза на земеделските кооперации, на агрономическия факултет при Университета, директора на централния земеделско-изпитателен институт, директора на централната метеорологическа станция, един директор на почвизна земеделска катедра, един окръжен ветеринарен лекар, един директор на завод за добитък, пет до десет души частни стопани и трима политико-агарикионисти.

Директора на катедрата, ветеринарни лекар, директора на завода, частните стопани и политико-агарикономиите се назначават от министъра, по предложение на главния директор на земледелието (чл. 3 от закона за подобрене на земеделското производство и опазване полските имоти).

Чл. 5. Съвета при министерството се състои от главните директори при министерството, началника на съответното отделение, от чиято компетентност е въпросът от дневния ред на заседанието на съвета, началник на бюджетно-контролното отделение, когато се разглеждат въпроси от материален характер, началника на информационно-публикационното отделение, който е и секретар на съвета, и юристконсулта. Този съвет се председателства от министъра, а в негово отсъствие — от главния директор на земледелието.

Деловодството и на двата съвета се води от член-секретаря на съвета.

Чл. 6. Членовете на Върховния земеделско-стопански съвет и Съвета при министерството получават за всяко заседание възнаграждение, определено от Министерския съвет. Кредита за тази цел се взема от бюджета на фонда за културните мероприятия по земледелието, горите и водите.

Чл. 7. Устройството и дейността на различните институти и служби под ведомството на това министерство се уреждат със специални закони и правилници, а на централното управление — с настоящия закон и с правилника за вътрешния ред и делопроизводството.

Чл. 8. Централното управление на Министерството на земледелието и държавните имоти се разделя на четири главни дирекции: а) на земледелието, б) на горите, в) на водите и г) на ветеринарната медицина.

Освен главните дирекции в министерството има още и следните общи служби — отделения: информационно-публикационно, кооперативно, бюджетно-контролно (с отделни счетоводства при дирекциите) и юристконсулт.

Глава II.

Главна дирекция на земледелието.

Чл. 9. Главната дирекция на земледелието се грижи: а) да даде земеделска просвета и техника на младото и възрастно население; б) чрез научни изследвания и опити да установи видовете и сортовете земеделски растения и растенията на домашните животни, най-пригодни за нашите природни и стопански условия, както и начините за тяхното най-рационално отглеждане и използване; в) да развие колективна инициатива в земеделското производство и земеделската индустрия и да намира пазар за това производство; г) да използва държавните имоти, и д) да урежда поземлената собственост.

Чл. 10. Главната дирекция на земледелието се подразделя на следните отделения: 1) за земеделското производство и опитното дело; 2) за земеделското образование; 3) за агрономическата помощ; 4) за скотовъдството, рибовъдството и риболова; 5) за лозарство, винарство, пчеларство и бубарство с бюро за преследване фалшификацията на гроздовите продукти; 6) за държавните имоти, и 7) за поземлената собственост.

Чл. 11. Отделението за земеделското производство и опитното дело се грижи: а) чрез земеделско-изпитателните институти, опитните и демонстративни полета и пр. да установи видове и типове растения и домашни животни, най-подходящи за нашите условия; б) чрез поощрения, изложби и чрез въвеждане на нови и по-ценни подходящи култури, чрез въвеждане подобрене в техното отглеждане и преработване, да засили това производство, като увеличи количеството и подобри качеството му.

Чл. 12. Отделението за земеделското образование на младешта се грижи: чрез висшите и специални курсове, средните мъжки и девически земеделски, специални и земеделско-домашински училища, практическите мъжки и девически земеделски и земеделско-домашински училища да подготви добри стопани и домашини за земеделските стопанства в страната и лица за помощен персонал при институти за агрономическата помощ.

Чл. 13. Отделението за агрономическата помощ чрез зимни земеделски училища, курсове, сказки, демонстрации, брошури и пр. се грижи: да се дават необходимите познания и техника на възрастното население от двата пола за най-разумно водене на земеделските стопанства.

Чл. 14. Отделението за скотовъдството и рибовъдството се грижи: а) чрез държавните заводи и дената за разплодни да подобри нашия добитък, с оглед да се уве-

личи неговото производство и организира преработката му в по-свършена форма и б) чрез аквариуми да се изучи, увеличи и подобри рибното богатство в реките и морските крайбрежия.

Чл. 15. Отделението за лозарството, винарството, градинарството, пчеларството и бубарството с бюро за преследване фалшификацията на гроздовите продукти, чрез овошните и лозови разсадници, образцови градини, съпилни, лабораторни и пр. се грижи: а) да разшири лозовата и градинска култури до размери, каквито местните климатични условия съим предопределили; да подобри и индустриализира техното производство като чрез преследване фалшификацията му, обезпечи на това производство един постоянен и сигурен пазар, и б) чрез изпитателните лозарски, винарски, овошарски, бубарски и пчеларски станции да установи и създаде сортови лози и овоши, да създаде и установи най-подходящи за местните условия раси буби, както и да развие бубарството и пчеларството до степен, каквато местните климатически и стопански условия съим предопределили.

Чл. 16. Отделението за държавните имоти се грижи за поддържане в изправност държавните имоти, за отдаването им под наем и въобще за тяхното разумно използване и да завежда, държи в ред и изправност държавния инвентар.

Чл. 17. Отделението за поземлената собственост изучава въпросите за кадастриране на земите, прилага закона за комасацията на земите и ликвидира делата на Дирекцията на трудовата поземлена собственост, когато тя престане да съществува.

Глава III.

Главна дирекция на ветеринарната медицина.

Чл. 18. Главната дирекция на ветеринарната медицина се грижи: а) за опазване здравето на домашните животни и навременото им лекуване; б) за водене борба против заразителните болести по добитъка и предпазване страната от пренасяне на такива отвиж; в) за изучаване върлуващите в страната епизоотии и прилагане съвременните способи за прекратяването им; г) за обезпечение обществено здраве, чрез правилен и редовен контрол в производството, съхранението и продажбата на съестните продукти от животински произход; д) за разпространение на ветеринарната медицина и хигиена.

Чл. 19. Главната дирекция на ветеринарната медицина се подразделя на следните отделения: 1) за заразителните болести и статистиката; 2) за общинската ветеринарна служба и контрола на съестните продукти; 3) за ветеринарните лечебници и амбулатории, и 4) за хладилното дело.

Чл. 20. Отделението за заразителните болести се грижи: за навременното констатирание и прекратяване на заразителните болести, за снабдяване ветеринарните органи с нулните средства в борба с епизоотии; за уреждане пограничната, кадастралната и железопътната ветеринарна служба; за събиране статистически сведения по епизоотии и за преработването на тях сведения; за издаването на редовен бюлетин.

Чл. 21. Отделението за общинската ветеринарна служба и контрола на съестните продукти се грижи за уреждане на ветеринарната служба в градовете и селата; за устройството и уреждането на кланичните и емвисажните заведения; за надзора на пазарите и панаири за добитък за контрола на съестните продукти от животински произход и на заведенията, в които се добиват и преработват.

Чл. 22. Отделението за ветеринарни лечебници и амбулатории се грижи: за откриване и обзавеждане на ветеринарните лечебници и амбулатории, снабдяването им с персонал, медикаменти и инструменти; за правилното и навременно лекуване на добитъка на населението.

Чл. 23. Отделението за хладилното дело се грижи за уреждането и разпространението на хладилните инсталации в страната, за да се въведе правилното съхранение и превозване на съестните продукти от животински произход.

Глава IV.

Главна дирекция на горите.

Чл. 24. Главната дирекция на горите се грижи: а) за установяване собствеността на горите в пределите на царството; б) за определяне предмета на горското стопанство;

в) за закръгляването, ограничаването и уредбата на горите; г) за рационалното стопанисване на горите, съобразно с изискванията на горската техника; д) за укрепяване на пороищата и залесяването; е) за лесовъдското образование и разпространението на лесовъдската помощ; ж) за организирането на горските служби и за пазването на горите; з) за правилното и разумното използване на ловното богатство в страната, и и) за прилагане наказателните постановления на закона за горите и тоя за лова и пр.

Чл. 25. Главната дирекция на горите се разделя на следните отделения: 1) за стопанисване на горите; 2) за измерване и уредба на горите; 3) за укрепяване пороищата и залесяването; 4) за лова, и 5) административно.

Чл. 26. Отделението за стопанисване на горите се грижи: а) за организирането на горско-административната служба; б) за възобновяването, отглеждането и разумното стопанисване на горите — обществени и частни; в) за редовното събиране на приходите от обществените гори; г) за запазване (охрана) на всички гори — обществени и частни в пределите на царството; д) за засилване на горската индустрия (механическа и химическа), е) за рационалното използване на горските пасища, ж) за организирането и воденето на горско-стопанската статистика и и) за подобрене на транспортните средства в и до горите.

Чл. 27. Отделението за измерването и уредбата на горите се грижи: за определяне (установяване) предмета на горското стопанство; за закръгляването, ограничаването, измерването и уредбата на горите — обществени и частни.

Чл. 28. Отделението за укрепяване пороищата и залесяването се грижи: за основаване и поддържане на горските разсадници, за събиране и доставяне на горските семена, за укрепяване пороищата, за залесяването на всички охранителни, строго-охранителни и непродуктивни места, за засилване на залесяването по частна инициатива — за украсни и стопански цели и за пазенето (охраната) на културите, охранителните и строго-охранителните периметри.

Чл. 29. Отделението за лова се грижи: за запазване и размножаване на полезния дивеч и за разумното използване на ловното богатство в страната.

Чл. 30. Административното отделение се грижи: за засилване на лесовъдското образование, за организирането на лесовъдските училища, за засилването на лесовъдската книжнина, за разпространението на лесовъдската помощ, за приложението на всички наказателни постановления на закона за горите и тоя за лова; за редовното водене на вещевата отчетност.

Глава V.

Главна дирекция на водите

Чл. 31. Главната дирекция на водите се грижи: а) да изучи водните количества на реките; б) да се извършат необходимите изследвания и предприемат съответните мелiorативни подобрения в разните места на страната; в) да се съдействува и да ръководи съставените водни синдикати, за да могат те по-скоро и по-умело да постигнат зададените си цели; г) да се използват реките и равнините за иригации, и д) да се използват водните ни богатства за електрификацията.

Чл. 32. Главната дирекция на водите се подразделя на следните отделения: 1) отделение за хидрография; 2) отделение за изучаванията; 3) отделение за водните синдикати, мелiorации иригации; 4) отделение за електрификация, и 5) отделение за постройки.

Чл. 33. Отделението за хидрография се грижи за проучване режима на водните течения, уредяване на водоточни (лимиметрични) станции, измерване водните количества на текущите води (хидрометрия) и устройване кадастра на водните сили в страната.

Чл. 34. Отделението за изучаванията се грижи: за извършване на топографически снимки, нужни за корекции на реки, отводняване на мочурливи места, напояване на земи, както и снимки, нужни за проектиране на мероприятията в иригационните басейни на реките.

Чл. 35. Отделението за водните синдикати, мелiorациите и иригациите се грижи да учредява водни синдикати и да ръководи и контролира синдикалните мероприятия.

Чл. 36. Отделението за електрификацията се грижи за: проучване на електрофикацията на страната и съставяне

общ електрификационен план; организация на електроснабдяването в разните отрасли на нашето стопанство (земледелие, занаяти, индустрия, транспорт, осветление) стопанска унификация; изпитателни лаборатории.

Чл. 37. Отделението за постройки се грижи: за приготвяне проекта за водните предприятия; ръководи и контролира всички държавни и синдикални водни строежи.

Глава VI.

Общи служби.

Чл. 38. Отделението за кооперативна дейност: а) събира всички данни за наличните кооперации; б) — действува да се развие между населението дух на кооперативно сдружаване, да направлява кооперациите и техната стопанска дейност, главно в производството, и да ги ръководи в правилан път; в) съдействува на кооперациите за намиране пазар на техните произведения; г) грижи се за подготовка на ръководен персонал за кооперациите, и д) преглежда, поправя и допълня проектоуставите на различните видове кооперации, преди утвърждаването им от окръжните съдилища и пр.

Чл. 39. Информационно-публикационното отделение: 1) информира службите при министерството върху дейността за подобрене на земледелието и на всички други отрасли от кръга на дейността на министерството и пр. в чужбина; 2) информира нашето общество и чуждите страни за дейността на министерството; 3) води чуждестранната кореспонденция на министерството и сношенията му със чуждестранните министерства и международни организации и институти по земледелието и отраслите му; 4) урежда българските и на чужди езици официални издания на министерството, а също издава и годишния отчет на министерството; и 5) събира, сумира и систематизира своевременно всички статистически данни, досежно нашето земледелско, скотовъдно, горско и пр. производство и стопанства, туря ги на разположение на главните дирекции на министерството и отделенията при тях и ги използва в информационно и публикационно отношение.

Чл. 40. Бюджетно-контролното отделение, подпомогнато от отделните счетоводства при главните дирекции, извършва определената му служба в закона за отчетността и предприятията и в разните правилници и наредби по изпълнението на бюджета и контрола върху приходите.

Чл. 41. Юриетконсулта при министерството представява последното пред върховните съдилища, дава мнение и заключение по всички въпроси от юридически характер, когато това му се поиска от министъра, главните директори и началници на отделенията. Той се подпомага от нуждното число помощници.

Глава VII.

Общи разпоредби

Чл. 42. Главните директори съж помощници и делегати на министъра по управлението на своите дирекции и подведомствените им учреждения. Те и юриетконсулта се назначават и уволняват със царски указ по представление на министъра.

Всички въпроси от компетентността на дирекцията се проучват и разрешават от главния директор или по негов доклад от министъра.

Чл. 43. Ръководния персонал: главните директори, юриетконсулта, началниците на отделенията, главните инспектори и помощник-началниците на отделенията освен качествата, които трябва да притежават, съгласно със закона за държавните служители, трябва да имат съответната подготовка по специалността и необходимата за работата служба и специална опитност.

Чл. 44. Началниците на отделенията се подпомагат от главни инспектори, помощник-началници и деловодители. Главните инспектори изпълняват наредданията на директора и началниците на отделенията. Помощник-началниците съж непосредствено подчинени на началниците на отделенията. Деловодителите работят обикновената канцеларска работа и съж подчинени също на началника.

Чл. 45. Началниците на отделенията се назначават и уволняват с указ по предложение на министъра, а всички останали длъжностни лица се назначават и уволняват със заповед от министъра или по негова делегация от съответните главни директори. Персонала на бюджетно-контролното отделение се назначава и уволнява от финансовия министър.

Чл. 46. Всека главна дирекция и информационно-публикационното отделение си имат своя библиотека с библиотекар. Публикациите на министерството се пазят в библиотеката на информ.-публикационното отделение и се разпращат направо от същото.

Чл. 47. Всека главна дирекция си има отделна архива, отделно деловодство, с нужното число канцеларски персонал и прислужници, а информационно-публикационното отделение има, освен това, необходимото число: чиновници по иностранната и вътрешната кореспонденция и информация, редактори, чертежници, пресметачи, стенографи, фотограф и извънредни локални кореспонденти.

Чл. 48. Венчки постъпили в главните дирекции книжа, според съдържанието им, се разпределят между отделенията за изпълнение. Върху всяко писмо главния директор слага съответната резолюция или представя това на началника на респективното отделение.

Чл. 49. Писмата, които излизат от министерството, в зависимост от назначението си, носят подписа на министъра, на респективния главен директор и на началника на респективното отделение, или само на последните двама, или пък само на началника на отделението. Министъра подписва докладите до Царя, Народното събрание, Министерския съвет, приподписва указите, подписва заповедите, различните постановления и ония писма и телеграми, с които се разрешават по-големи принципиални въпроси, а всички останали — от главния директор и респективния началник.

Чл. 50. Министерството на земледелието и държавните имоти издава в края на всяка земеделска година отчет за дейността си през тая година. Този отчет се съставя въз основа на годишните отчети на главните директори пред министъра на земледелието и държавните имоти. Своите отчети главните директори съставят въз основа на годишните отчети на началниците на отделенията, които по служебен ред събират своевременно необходимите данни, сведения и рапорти и ги преработват съответно.

Чл. 51. Устройството по настоящия закон на Министерството на земледелието и държавните имоти ще става постепенно с оглед на нуждите на земеделското стопанство и в зависимост от финансовите средства на държавата.

Председателстващ Н. Георгиев: Има думата г. министъра на земледелието и държавните имоти.

Министър А. Оббов: Аз моля г. г. народните представители да приемат на първо четене законопроекта тъй, както се прочете от докладчика, а пък да си запазят правото при второто четене да се изкажат по принцип, за да може законопроекта да мине веднага в комисията.

Председателстващ Н. Георгиев: Г. министъра на земледелието и държавните имоти прави предложение г. г. народните представители да се съгласят да приемат по принцип законопроекта, като на второто четене си запазят правото да се изкажат по принцип. Които съгласни с туй предложение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Законопроекта се приема по принцип и отива в комисията.

Пристъпваме към т. 4 от дневния ред — първо четене законопроекта за лова.

Моля г. секретаря да го прочете.

Секретар М. Тодоров (з): (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за лова.

Г. г. народни представители! Закона за лова е в сила вече цели 19 години. През този период станаха ред икономически и стопански промени в страната ни, които засегнаха и ловното дело.

Високите цени, които добиха напоследък дървените материали, способствуват, щото и недостъпните — девстени гори да станат достояние на секача, а с това се развали убекнщето и спокойствието на полезния дивеч.

Също и високите цени, по които вече се продава както месото, така и кожите от дивеча възбудиха по-голям интерес към лова в ловците, а особено в професионалните тамаши.

Констатирано е големо намаление на полезния дивеч, особено на сжрните, елените и др. От друга страна, вжлщите и др. вредни дивечи сж се развждили тжжрде много и причиняват големи загуби на населението.

Тези причини и ред други такива налагат заменяването на сегашния закон за лова с друг такъв по-пвлелен, по-изчерпателен в постановленията си относно разумното използване на ловното богатство.

По-важните постановления в законопроекта сж:

1. Сжздаване по-големи права на истинските любители на ловното дело — членовете на ловните дружества, в замена на което им се налага покровителствуване на ползните дивечи.

2. Предвжждат се развжждници на ползния дивеч в ония крайща, в които се констатира намалението му.

3. Професионалните ловци се премахват, защото опитите доказаха, че малко сж такива ловци, които сами убиват дивеча, когото продават, а в повече стучаи тжжргуват с дивеч, убиван от браконьери.

4. Предвжжда се по-големо вжзнаграждение на лицата, които унищожават вредния дивеч, и сумите за това вжзнаграждение ще се взимат от специалния фонд, образуван от вносните сжбирани от ловците и др. По тоя начин ще се освободи джржавния бюджет от едно разходно перо.

5. Увеличени сж глобите, които се налагат по нарушениата на закона за лова.

Надевам се, че с това законоположение ще се постигнат чувствителни подобрения на ловното дело, за това като поднасям законопроекта на ваше благоусмотрение, моля ви, г. г. народни представители, да го одобрите и приемете в сегашната сесия на Народното събрание.

София, 12 декемврий 1922 г.

Министър на земледелието и джржавните имоти: **Ал. Оббов**

„ЗАКОНОПРОЕКТ

За лова.

I. Общи наредби.

Чл. 1. Под думата лов в настоящия закон се разбира ловенето с всякакви средства на ползнен и вреден дивеч. Забележка: Под думата „ловене“ се разбира улавяне, отравяне, биене, убиване и унищожаване на дивеча.

Чл. 2. Под думата „дивеч“ в настоящия закон се разбира всички животни — божайници и птици, които постоянно, или временно обитават страната и живеят в диво състояние на свобода из всичките имоти (джржавни, общински и частни) в пределите на царството.

Бродящите вжл от населените места безстопанствени котки и питомни зайци, лусенати на свобода, се считат за дивеч.

Чл. 3. Дивеча, дето и да се намира в пределите на царството, е собственост на джржавата, освен в местата, заградени с всякакъв вид огради, през които дивеча не може да преминава, както и в собствените именния на джржавния глава.

Чл. 4. Дивеча сжставлява предмет на ловното стопанство в страната, уредбата и използването на което се определя в настоящия закон.

II. Деление на дивеча.

Чл. 5. Дивеча се дели на три групи:

- а) ползнен дивеч — предмет на лова;
- б) ползнен дивеч — запретен за лова, и
- в) вреден дивеч.

Чл. 6 В групата ползнен дивеч, предмет на лова, впадат следните животни:

а) божайници: елен (*Cervus elaphus*), сжрна (*Capreolus Capreae*), дива коза (*Capella rupicapra*) и заяка (*Lepus europaeus*);

б) птици: глухар (*Tetrao urogalis*), фазан, (*Phasianus colchicus*), лещарка (*Tetrao bonasia*), семейство дропли (*Otidiidae*), семейство гжлжби (*Columbidae*), семейство яребици (*Perdix saecabis*), лждлжжж (*Coturnix communis*), семейство диви патици — плувки (*Anatidae*), семейство диви гжски (*Anseridae*), лебеди (*Cygnidae*), семейство бекаси (*Scolopacidae*), семейство бекасини (*Gallinago*), семейство свирци (*Numenius*), семейство джждосвирци (*Charadriidae*), и всички блатни птици освен вредителните (чл. 7 буква б).

Чл. 7. В групата ползнен дивеч, запретен за лова, впадат всички животни, които сж признати като полезни за лесовждетството, земледелието и отраслите му, а именно:

а) божайници: еж (таралек — *Erivaceus*) и прилепи (*Vesperugo*);

б) птици: лешояди (*Vulturidae*), черен лешояд (*Vulturipernachus*), египетски лешояд (*Neophron percnopterus*), белоглав лешояд (*Gyps fulvus*), керкенежи (*Falco tinnunculus*),

малък керкенез (*Falco tinnunculus*), вечерен сокол (*Falco vespertinus*), бухал (*Bubo nocturnus*), кукумявка (*Athene noctua*), северна кукумявка (*Nucifraga tinnunculus*), малка кукумявка (*Glaucidium passerinum*), улулица (*Syrnium aluco*), чухъл (*Scopsus*), бялата сова (*Asio accipitrinus*), ушата сова (*Asio otus*), всичките видове кълвачи (*Picus*), синя гарга (*Coracias garula*), пчелояд (*Merops apiaster*), пупуняк (*Upupa epops*), кукувица (*Guculus canorus*), козодой (*Carimulgus europaeus*) всичките видове малки пойни птици, скорец (*Sturnus vulgaris*), скакалецояд (*Pastoraleus*), домашни гугутки (*Turdus merula*).

Чл. 8. В групата вреден дивеч попадат всички животни вредни за лесовъдството, земледелието, отраслите му и полезния дивеч, а именно:

а) бозайници: мечка (*Ursus arctos*), вълк (*Canis lupus*), лисица (*Lynx vulgaris*), рис (*Lynx vulgaris*), чакал (*Canis aureus*), дива котка (*Felis catus*), дива свиня (*Sus scrofa*) белка (*Mistela faina*), златка (*Mistela martes*), порове (*Putorius*), суяк (*Spermophilus*) катерица (*Sciurus vulgaris*), видра (*Lutra vulgaris*), невестулка (*Putorius vulgaris*), язовец (*Meles meles*) и безстопанствените котки, съгласно алинея втора на чл. 2;

б) птици: всичките видове орли (*Aquila*), освен лешоядите сврака (*Pica rustica*), сойка (*Corvus glandarius*), секевица (*Nucifraga*), гарга (*Corvus monedula*), всички видове соколи (*Circus*), чапли (рибари) (*Ardea*), карабаци (*Phalacrocorax*), и всички видове потапници (*Columba*).

Забележка: Забранява се биенето на брадатия орел (*Gyps barbatus*), макар и вреден, като редкост в Европа.

III. Лов на дивеча.

А. Време и място за лов.

Чл. 9. Ловенето на полезния дивеч, предмет на лова, е разрешено само през времето, предвидено в настоящия закон.

Забележка 1. Времето, през което е разрешено ловенето на полезния дивеч, предмет на лова, е означено в приложената към настоящия закон таблица.

Забележка 2. Забранява се до 1 януарий 1926 година биенето на елени, кошути, сърни (мъжки и женски) и дивы кози (мъжки и женски).

Чл. 10. Министерта на земледелието и държавните имоти може да забрани със заповед по своя инициатива или по доклад на управителния съвет на ловната организация, ловенето, за определено време, на известни видове полезен дивеч, предмет на лова, в територията на цялото царство или в известни области в страната.

Чл. 11. Ловенето на полезния дивеч, запретен за лов, се забранява във всяко време.

Със цел за развъд, забранява се ловенето, във всяко време, на женските фазани, женските глухари и кошути.

Чл. 12. Забранява се развалянето на гнезда, или изваждането от тях на яйцата и малките, на всички видове полезен дивеч.

Лицата, които случайно спасят от калявото и да е опасност малки еленчета, сърнета или зайчета, дължани са да ги предадат на най-близкото лесничейство или ловно дружество.

Чл. 13. За научни цели на учебните заведения за природоизпитателните и ловните музеи и за развъд на полезния дивеч от ловните дружества, разрешава се ловенето на полезния дивеч във всяко време, както и събирането на яйца от полезните птици, но само със специално писмено разрешение от Министерството на земледелието и държавните имоти, в което се указва, между другото, количеството на екземплярите, разрешени за ловене и времетраенето на разрешението.

Чл. 14. Ловенето на вредния дивеч, както и унищожаването на гнездата му, се разрешава през всяко време на годината.

Чл. 15. Ловенето на дивеча е позволено във всички места, с изключение в следните чужди имоти:

а) нивята — от изкласяването на посевите, до ожънването им;

б) оризищата — от 15 март до 15 октомврий;

в) лозята — от порезването им до свършване на гроздобера;

г) ливадите — от завардането им за покосяване, до окосяването на тревата;

д) зеленчуковите и овощни градини, тютюнищата и бос-ташите — докато се обера;

е) гюлищата — от 1 април до 15 юний;

ж) разсадниците от всякакъв вид;

з) изкуствените ливади — от 1 март до 1 октомврий;

и) новонасадените лозя;

к) семенпроизводните полета, и

л) изкуствените горски култури — в първите 5 години след засаждането на фиданките.

Б. Средства за лов.

Чл. 16. Ловенето на полезния дивеч, предмет на лова, се разрешава с всички средства, освен с хрътки, примки, кошове, капани, мрежи, ями, пердета, лепкави пръчки, кратушки, керемиди, ластини — шрапки, хайки (гонки) и др. и.

Със забранените средства може да се служи за ловене полезен дивеч само в случаите, указани в чл. 13 на настоящия закон.

Забележка. Лицата, които държат хрътки, плащат ежегодно по 2000 лева за всеки екземпляр в полза на фонда за развъд на полезен дивеч и изстребление на вредния.

Всяко лице, натоварено с надзора по настоящия закон, може да убива всяка свободна хрътка, срещната вми от населените места, без да носи отговорност за това.

Чл. 17. Ловенето на вредния дивеч се разрешава с всички средства, с изключение на хрътките.

Чл. 18. За изстребление на вредния дивеч, разрешава се на ловните дружества да устройват гонки (хайки) — по своя инициатива, или по искането на населението (общинските власти), предвидено чрез околийския началник.

Гонките, устроени по инициативата на ловните дружества са доброволни: участието на населението в тях е по желание (непринудително). Гонките, устроени по искането на общинските власти, са задължителни: участието на населението в тях е задължително.

В гонките могат да вземат участие, като стрелци, само лицата, определени от настоятелството на съответното ловно дружество.

Във всички гонки, изключая тия за дивы свине и мечки, употреблението на бойни пушки се забранява.

Организирането и ръководенето на гонките се предоставя на лесничей или на съответните ловни дружества. Административните, горски и общински власти, както и горската жандармерия, в който район се произвежда гонката, са длъжни да дават пълно съдействие, както за подготовката, така и за произвеждането на гонките.

Когато гонките се устройват по искането на общинските власти, надлежните кметове, по искането на ръководителите на гонките, определят поименно койко и кои лица на възраст от 20 до 40 години са длъжни да вземат участие в гонките като гоначи. За тая цел, надлежните кметове са длъжни най-късно до 10 дни преди произвеждането на гонката, да представят чрез околийския началник на ръководителите на същите списък на лицата, които ще участвуват задължително в гонката като гоначи.

Чл. 19. Тровенето на вредния дивеч се разрешава, но само с предварително писмено разрешение от околийския началник. Разрешения за целта се дават само на ловните надзиратели и членовете на ловните дружества и то с предварително съгласие на съответното ловно дружество, което писмено удостоверява че ловецът е запознат с тровенето и нема да представлява опасност за себе си и околните си.

Без предварително разрешение от околийския началник могат да организират тровене на вредния дивеч само ловните дружества, районните горски инспектори и лесничените.

Всеки, който трови вреден дивеч, е длъжен да заяви писмено в околийското управление, най-късно 5 дни преди тровенето, за дена, местото и начина на тровенето. Околийския началник, от своя страна, е длъжен да нареди своевременно чрез респективните общински управления за най-широко разгласяване на това.

Забележка. Аптеките и дрогерията могат да продават отрова само на лица, снабдени с позволение за тровене.

IV. Разрешения за лов.

Чл. 20. Правото за ползуване от лов на дивеч се добива въз основа на специално разрешение — „билет за лов“. Билетите се издават от околийския началник.

Забележка. Правото за печатане и продажба на бланката „билет за лов“ е държавна привилегия.

Чл. 21. Стойността на билета за лов е:

а) за ловци — членове на ловните дружества, 50 лева и

б) за ловци — нечленове на ловните дружества, 500 л.

Чл. 22. Билета за лов е едногодишен: той е валиден само за през ловната година (от 1 юлий до 30 юний), когато и да е издаден през течение на ловната година.

Чл. 23. Билета за лов е личен. В него се означава името, презимето, възрастта, подданството, занятието; отличителните черти и местожителството на притежателя му, времето на издаването и времето за валидността му. Билетите се скрепват с подписа на лицата и печата на учрежденията, които го издават, и се легитимират с портрета на ловеца.

Във време на лов, всеки ловец е длъжен да носи билета със себе си.

Чл. 24. С билет за лов може да се снабди всеки български подданик, ако не е по-млад от 21 година.

Забележка. Билет за лов може да се издава и на лица, които сж навършили 18 години, само ако предварително представят от родителите или настойника си писмена гаранция, заверена от общината, за тяхното имотно състояние, с което се задължава да отговарят за всички гроби и обезщетения, в случай, че ловецът извърши някое нарушение на настоящия закон. Лицата, които сж по-млади от 18 години, могат да бъдат членове на ловните дружества, но без право на билет за лов.

Чл. 25. Билет за лов не се издава на лица:

- а) които сж по-млади от 18 години;
- б) умопобъркани, епилептици и алкохолици;
- в) наказаните с тжмничен затвор повече от 5 години, освен осъдените за политически престъпления и по закона за печата, и
- г) горски стражари, горски жандарми, ловни надзиратели, полски пазачи, митнишки и акцизни погранични стражари.

Забележка. На длъжностните лица, упоменати в пункт г се разрешава ловенето на вредния дивеч и без билети за лова.

Чл. 26. На чуждите подданици, освен дипломатическите представители, консулите, консулните и техните секретари и военните аташета — билети за лов се издават само с предварително разрешение на министъра на земледелието и държавните имоти.

Забележка. На лица — от чистото подданство и да сж — които идат на лов в Царството сже спекулативна цел, билети за лов не се издават.

Чл. 27. Забранява се на горските стражари, горските жандарми, ловните надзиратели, полските пазачи, митническите и акцизните погранични стражари да носят ловни пушки и да водят сже себе си, вжн от населените места, ловни кучета.

Чл. 28. Членовете на ловната организация се снабдяват с ловни билети от околийския началник посредством настоятелствата на съответните ловни дружества, щом последните представят: а) вносен лист за куцените от Българската народна банка билети за лов; б) вносен лист за сумата, внесена във фонда „развжд на полезен дивеч и изстребление на вредния“, и в) квитанция за издржжането на сумата за издржка на управителния съвет на ловната организация.

Чл. 29. На лицата, които не сж членове за ловната организация, както и на чуждите подданици, билетите за лов се издават направо от околийския началник, ако отговарят на условията, предвидени в настоящия закон, след като представят вносни листове, че сж внесени по принадлежност сумите, упоменати в чл. чл. 21 и 54., п. 6.

V. Надзор и уредба на ловното стопанство.

Чл. 30. Общия надзор на ловното стопанство принадлежи на Министерството на земледелието и държавните имоти и на неговите органи, които следят за изпълнението на настоящия закон.

Чл. 31. За непосредствената охрана на полезния дивеч и за преследването на нарушителите по настоящия закон, всеко ловно дружество издржка по един или няколко ловни надзиратели.

Ловните надзиратели се назначават от лесничей по предложение на съответното ловно дружество.

Чл. 32. На горските, полицейските, митническите и акцизните държавни служители, горските жандарми, ловните надзиратели, кметовете и др. общински служители, финансовите агенти и пристави и членовете на ловната организация се вменява в длъжност да преследват нарушителите на настоящия закон.

Чл. 33. Общите мероприятия за уредбата на ловното стопанство се изработват от горския съвет при отделе-

нието за горите и лова, в състава на който влизат по право — когато се обсъждат въпроси в свързка с лова — председатели на управителния съвет на ловната организация, редактора на списание „Ловец“ и председателя на Софийското ловно дружество.

Решенията на горския съвет се изпълняват, след като бъдат одобрени от министъра на земледелието и държавните имоти.

Чл. 34. Дивеча, който се включва в един административен окръг, е предмет на едно окръжно ловно стопанство, което се урежда от районния горски инспектор сже съдействието на лесничейте и ловните дружества в окръга.

Чл. 35. Мероприятията за уредбата на окръжното ловно стопанство се изработват от един окръжен ловен съвет, който се състои от: районния горски инспектор, лесничейте и председателите на ловните дружества в окръга. Решенията на този съвет сж задължителни за всички ловни дружества в окръга, след като бъдат утвърдени от Министерството на земледелието и държавните имоти. Окръжния ловен съвет се събира на заседание поне един път през годината, по покана на районния горски инспектор.

Чл. 36. Задачите на всеко окръжно ловно стопанство се заключават в създаване благоприятни условия за размножаването на полезния дивеч, изстреблението на вредния дивеч, както и в законното и рационалното използване на полезния дивеч, предмет на лова.

За постигане на тия задачи, всички ловни дружества от стопанството сж длъжни:

- а) да поддържат специална ловна стража (ловни надзиратели);
- б) да набавят необходимите разплодници от намалели или изчезнали видове полезен дивеч в района им, които да пускат за развжд;
- в) да се грижат за безспирното изстребяване на вредния дивеч;
- г) да уреждат ловни развждници, и
- д) да изискват своевременното прилагане на ал. 2 от чл. 10 на настоящия закон, щом като се констатира намаляването на известни видове полезен дивеч, предмет на лова.

Чл. 37. Министерството на земледелието и държавните имоти сже съдействието на управителния съвет на ловната организация урежда централна развждна станция за полезен дивеч, сже цел да снабдява окръжните ловни стопанства с необходимите им разплодници полезен дивеч, а сже и с научна цел.

Необходимото место за уредбата на централната развждна станция се отпуска безплатно от държавата.

Уредбата и управлението на централната развждна станция се определя в правилника за прилагане настоящия закон.

Чл. 38. За запазване и размножаване на полезния дивеч, предмет на лова, се уреждат ловни развждници във всеко окръжно ловно стопанство.

Забележка. Под думата „ловен развждник“ в настоящия закон се разбира определена площ земя, благоприятна за живота на полезния дивеч, в която лова на последния се забранява (чл. 41) и се създават всички необходими условия за неговото запазване и размножаване.

Чл. 39. Ловните развждници биват: временни и постоянни.

Временните ловни развждници се уреждат, според нуждата, от всеко ловно дружество в окръжното ловно стопанство. Всеко окръжно ловно стопанство урежда в своя район най-малко един постоянен ловен развждник за едръ полезен дивеч.

Местото на ловните развждници — временни и постоянни — се определя от окръжния ловен съвет, по възможност сже централното разположение за всички ловни дружества в района на окръжното ловно стопанство.

Чл. 40. За постоянни ловни развждници се използват обществените гори, а охраната и отглеждането на дивеча се извършва от постоянни ловни надзиратели.

Постоянните ловни развждници — общи за целото окръжно ловно стопанство — се управляват от ловното дружество в окръжния център.

Чл. 41. Лова в ловните развждници се забранява безусловно.

Изстреблението на хищниците в развждниците се организирано само от лесничействата и ловните дружества.



В ловните развъдници се разрешава пушането добитък на паша, само ако условията позволяват това.

Чл. 42. За обзавеждането на постоянните ловни развъдници държавата отпуска безплатно необходимите места и дървен материал за постройките, както и събирането на необходимата храна за изхранване дивеча през зимата. В района на развъдника се разрешава на всеки ловен надзирател да обработва за собствени нужди, без да плаща наемни такси, до 10 декари обработваема площ.

Чл. 43. За установяване ловното богатство в страната, както и стопанските интереси, произхождат от унищожени домашни животни от хищници, при отделинето за горите и лова се учредява специална статистическа служба.

Задълженията на длъжностните и частните лица за съставянето на нужните статистически данни се определят в правилника за прилагане на настоящия закон.

VI. Поощрение за изтрбяването на вредния дивеч.

Чл. 44. Всеки, който улови с каквито и да било средства някои от означените по-долу вредни животни, награждава се, както следва:

а) за вълк	100 лева;
б) за вълчица	200 "
в) за вълче	50 "
г) за лисица	50 "
д) за орел	15 "
е) за сокол и ястреб	10 "
ж) за еврака, гарга и др. пернати хищници	3 "

Възнаграждението се изплаща от фонда за развъд на полезен дивеч и изтрбяване на вредния.

Министъра на земледелието и държавните имоти може да предвидя, с мотивирания заповед, награди за поощрение изтрбяването на непредвиден вреден дивеч, когато последния представлява опасност за населението, лесовъдството, земледелието (и отраслите му) и полезния дивеч. Това може да става и за отделни райони от територията на Царството.

Чл. 45. Временната трудова повинност за членовете на ловната организация може да бъде заменявана с „ловна повинност“ за изтрбяване на вредния дивеч.

Член на ловната организация, който улови през течение на една година: 2 вълка; или 4 лисици, чакали, язовци, диви котки, златки и белки; или 10 възрастни порове; или 100 суяка; или 4 орли; или 20 соколи и ястреби; или 100 гарги, евраки и сойки може да замени, ако пожелае, временната си трудова повинност с ловна повинност.

За да се удостовери, дали ловецът е убил предвидения дивеч, той е длъжен да занесе пресно одраната кожа на бозайниците, или целата птица, в най-близкото управление, косто след като разцепи ушите на кожата и унищожи птиците, заверява в специалния отдел на ловния билет какви и колко животни е представил ловеца.

До края на ловната година, заинтересования ловец представлява билета си, с направените заверки, в онова общинско управление, дето ще отбива трудовата си повинност, и там, след проверка, му се издава удостоверение за отбита ловна повинност.

Забележка. Кожите от представения дивеч остават собственост на ловеца, но последния не се ползува за този убит вреден дивеч с наградите, предвидени в чл. 44 на настоящия закон.

VII. Търговия с дивеча.

Чл. 46. Забранява се на частните лица, които не са членове на ловната организация, да търгуват с полезен дивеч, предмет на лова.

Ловните дружества могат да уреждат пазари за убит полезен дивеч, но само през времето, когато той е разрешен за лов. Приходите от тези пазари се разпределят както следва:

- 50% за ловците, които са убили дивеча;
- 30% в полза на фонда за развъд на полезен дивеч и изтрбяване на вредния, и
- 20% в полза на държавното съкровище.

Чл. 47. Окръжния ловен съвет определя ежегодно, според състоянието на дивеча в района на окръжното ловно стопанство, какви видове полезен дивеч, предмет на лова, могат да се продават на ловните пазари през течение на годината. Той може да забрани продаването на известни

видове дивеч, или пак да определи срокове, в които известни видове полезен дивеч може да се продават на ловните пазари. Продаването на прелетния дивеч се разрешава през всичкото време, докато той е разрешен за лов.

Забележка. Пазари за прелетния дивеч могат да се устроят веднага с влизането в сила на настоящия закон, а такива за постоянния дивеч могат да се устроят най-рано след 5 години от влизането на закона в сила и то след предварително разрешение на Министерството на земледелието и държавните имоти.

Чл. 48. Ловните пазари се контролират от органите на горската власт.

Уредбата на ловните пазари се определя подробно в правилника за прилагане на настоящия закон.

Чл. 49. Всеки дивеч, който се продава на ловните пазари, трябва да бъде пломбиран, преди да се предаде на купувачите.

Гостилничарите, които купуват дивеч за консомация в заведенията си, длъжни са да се снабдят от местното ловно дружество със специална бележка за купения от тях дивеч. Те са длъжни да показват тази бележка на лицата, които са натоварени с надзора по прилагане на настоящия закон.

Препродаването на купения от ловните пазари дивеч се забранява.

Чл. 50. 5 дни след запрещаването или изтичането на срока за ловенето на известен вид полезен дивеч, пренасянето му се забранява. Дивеча, който се внася от чужбина за продажба в страната, се пломбира от митническите власти.

Чл. 51. Живия дивеч, както и яйцата на полезния дивеч, които се внасят в страната от ловните дружества за разплод, се освобождават от всекакви такси и бери; те се пренасят по българските държавни железници с голяма бързина и с 50% намалена тарифа.

При същите условия се пренася и живия дивеч на ловните дружества, който има вътрешен произход.

Забележка. Пренасянето на жив дивеч в забранено за лов време става само с предварително разрешение на Министерството на земледелието и държавните имоти.

Чл. 52. Министъра на земледелието и държавните имоти може да забрани, за известно време, на ловните дружества да уреждат пазар на убит дивеч, ако се констатира извършени от страна на ловните дружества нарушения на настоящия закон и правилника за прилагането му, относно ловните пазари.

Фонд за развъд на полезен дивеч и изтрбяване на вредния.

Чл. 53. За развъждане на полезния дивеч и изтрбяването на вредния се учредява фонд за развъд на полезен дивеч и изтрбяване на вредния.

Фонда се управлява от Министерството на земледелието и държавните имоти. Приходите на фонда се внасят в Българската народна банка.

Чл. 54. Фонда се образува:

- а) от събраните суми в съществуващия за сега фонд „развъд полезен дивеч“;
 - б) от вноските, 50 лева, които внася всеки ловец при издаването на ловния билет, независимо от стойността на последния;
 - в) 5% върху данъка „беглика“ събиран от държавните бирници както за местния добитък, така и за тоя, докарван от другаде на паша през летния сезон;
 - г) 5% върху интисапа, който се събира при снабдяване стопаните с интисапни свидетелства от надлежните общини;
 - д) 30% от приходите на ловните пазари (чл. 46);
 - е) от сумите, добити при продажбата на конфискувания дивеч и оръжия;
 - ж) събраните глоби по нарушенията на настоящия закон;
 - з) от таксите за държане на хрътки (чл. 16), и
 - и) разни (помощи, подаръци, завещания и др.).
- Чл. 55. От средствата на фонда се разходват суми:
- а) за издържката на централната развъдна станция и окръжните ловни стопанства;
 - б) за издръжка на ловни надзиратели;
 - в) за изплащане предвидените в настоящия закон награди за убит вреден дивеч;
 - г) за купуване на отровни средства и добитък за тровене на вредителния дивеч;
 - д) за организиране и произвеждане на гонки (хайки);

е) за субсидиране на списанието „Ловец“ и др. печатни издания по лова, и

ж) подпомагане ловните дружества;

Редът и начина за разходване средствата на фонда се определят подробно в правилника за прилагане настоящия закон.

Забележка. Сумите, които се отпускат на окръжните ловни стопанства, се разпределят между ловните дружества в окръга от окръжния ловен съвет. Изплащането на наградите по ч. в, става от ловните дружества.

IX. Ловна организация.

Чл. 56. За подпомагане държавата в правилното стопанисване на дивеча в страната, за разпространение между населението познания по лова и за съдействие на властите по приложение на настоящия закон, служи съществующата организация на българските ловци, под название „Сокол“.

Чл. 57. Ловната организация се състои от: Управителен съвет—със сесии в столица София, и ловни дружества — из страната.

Чл. 58. Член на ловната организация може да бъде всеки български гражданин—български подданик, който има право на билет за лов (чл. 24).

Чл. 59. Ловната организация се управлява съобразно устав, утвърден с указ.

Чл. 60. Ловджийските пушки и карабини за лов, както и техните части, когато се внасят от името на ловната организация или от ловните кооперации, се освобождават от мито, общински налог и каквито и да било други данъци, такси и берии.

X. Наказателни разпоредения.

Чл. 61. Нарушенията на закона за лова се констатираат и нарушенията се преследват и съдят според долупозложения ред.

За всяко нарушение се съставя акт от длъжностните лица, упоменати в чл. 32 на настоящия закон. За нарушения, открити от други длъжностни и частни лица, се съобщава на най-близката горска власт, която, след като провери факта, съставя нужния акт.

Акта, по възможност, съдържа:

а) времето, местото на съставянето му, както и времето и местото на самото нарушение и хванат ли е нарушителя на самото местонарушение, или на друго място и къде;

б) името, презимето и званието на лицето, което е открито нарушението, както и името, презимето и званието на лицето, което съставя акта, както и точния адрес по постоянното му местожителство;

в) името, презимето, званieto, възрастта и местожителството на нарушителя, (ако нарушителят е малолетен, вписва се и името, презимето на неговия родител или на настойник; ако е слуга, работник, пасир и пр., вписва се името и на господаря);

г) вида, размера и обстоятелствата на нарушенията, числото, вида, пола и възрастта на уловения дивеч;

д) вида на оръжието или средствата, с които е извършено нарушението;

е) имената, презимената и показанията на свидетелите, които съжителствували при констатиране на нарушението и съставянето на акта, както и точния им адрес по постоянното местожителство;

ж) вида, пола и числото на конфискувания дивеч, както и вида на конфискуваните средства за лов и учредението, дето те съ принадлежат;

з) отговора и обясненията на нарушителя, както и имената на свидетелите и обстоятелствата, които ще установят за доказване неоснователността на акта.

Акта се подписва от съставителя, от нарушителя и най-малко от един свидетел при откриване на нарушението или подписването на акта. В случай, че нарушителят откаже да подпише акта, или откаже да посочи имената на свидетелите, то това се удостоверява върху самия акт от надлежния кмет или кметски наместник, след като бъде призван от тях.

Всички длъжностни лица, за които е реч в чл. 32 на настоящия закон, се приемат за свидетели на равно със частните лица.

Актовете се съставят, по възможност, в същия ден, когато е констатирано нарушението, но те могат да бъдат съставени и по-късно, със цел за събиране на пълни доказателства по извършеното нарушение. Съставените актове се изпращат най-късно до 20 дни в надлежното лесничейство.

Чл. 62. Лесничей, респек. администратора, след получаването на акта проверява съдържанието му, определя размера на глобата, издава постановление и налага на нарушителя, или на лицата, които отговарят за действията на нарушителя, предвидените в закона глоби.

Чл. 63. Препис от постановлението се съобщава на нарушителя, както и на лицата, които отговарят за действията на нарушителя, срещу разписка, чрез надлежния общински кмет, който е длъжен, най-късно в двадесет дневен срок от получаване на постановлението в канцеларията на общината, да го връчи по принадлежност и повърне разписката в лесничейството.

За неизпълнение на тази наредба от кмета или неговия заместник, лесничей го наказва с глоба от 50—200 лева. Заповедта на лесничей за глобата може да се обжалва в 10 дневен срок пред мировия съдия, чието решение не подлежи на никакво обжалване.

Наказателните постановления се връчват на осъдените по реда на чл. чл. 188—196 от уголовното съдопроизводство, като обнародването по чл. 196, се извършва направо от учредението.

Чл. 64. Постановленията могат да се обжалват, чрез лесничей, в двенеделен срок от връчването им, по реда и начина, предвиден в закона за производството по дела за нарушение, за които несадебни власти издават наказателни постановления.

Чл. 65. Необжалваните постановления на лесничей и влезлите в законна сила присъди съ изпълняеми. Първите лесничей изпраща на компетентните съдилища за издаване изпълнителен лист, а вторите те издават служебно такъв. Изпълнителните листове се изпълняват от финансовите органи.

Чл. 66. В апелативната жалба, обвиняемия посочва съдетелите, показани при подписването на акта и др. доказателства за своята невинност.

Ако обвиняемия се оправдае, разписките остават в тежест на държавното съкровище.

Чл. 67. Проверката на акта се извършва по искане на коя да е от страните. Такава се извършва и когато съда констатира формални недостатъци на акта или постановлението, тъй че те не могат да имат даваната им от закона сила. В последния случай, съда решава само на основание събраните от него доказателства.

Чл. 68. Съда потвърждава, изменява или отменява постановлението на лесничей, като излага накратко мотивите си в присъдата.

Чл. 69. Глобите по нарушение закона за лова се внасят в Българската народна банка на приход във фонда „разход на полезен дивеч и изстребление на вредния“.

Чл. 70. В случай, че нарушителят е несадебен, посъжда се съгласно закона за производството по дела за нарушение, за които несадебни власти издават наказателни постановления.

Чл. 71. Актовете по нарушение закона за лова съставяват пълно доказателство пред съдилищата, но на нарушителя не се забранява в допусканите от закона случаи да доказват техниа неверност. Проверката на тия актове става само от свидетелите, които съ ги подписали при съставянето им.

Чл. 72. Когато съставителя на акта, който, призван в съда за проверка съдържанието на съставения или подписания от него акт, дава показаня, с които оборва съдържанието му, поради което съдът отменява постановлението, съда може служебно, или по искане на прокурора или представителя на фиска, да го осъди да заплати етапалите по делото разности.

Тази отговорност е независима от уголовната. Определението на съда е окончателно и не подлежи на обжалване. Препис от него се изпраща на финансовия началник за изпълнение.

Чл. 73. За всяко нарушение на настоящия закон, извършено от малолетни, отговарят солидарно с тях за глобата родителите или настойниците им, а ако нарушението е извършено от слуги или работници — господарите им.

Настойниците и господарите имат право, ако лицата, за които съ платили, съ извършили нарушение без технио знание, на граждански иск против нарушителя за плащането.

Чл. 74. Когато нарушителят е непознат, горската власт го задържа и отвежда при кмета на най-близката община за установяване самоличността му.

Чл. 75. Когато длъжностните лица, за които е реч в чл. 32 на настоящия закон, заловят некой нарушител на за-

кона за лова, задържат оржанието и др. вещественни доказателства и ги предават на най-близкото лесничейство или общинско управление срещу разписка, която се прилага към съставения акт. Задържаните вещи се съхраняват докато бъдат поискани от надлежния съд или докато постановлението или присъдата влезе в законна сила.

Лова, заловен при нарушението, се конфискува и предава незабавно на публичен търг. Добитата сума се внася чрез лесничейството, на приход във фонда „развъд на полезен дивеч и изстребление на вредния“.

Получената сума, както и задържаните вещи, се връщат на нарушителите, ако последните се оправдаят и съдът е постановил за повръщането им. Искането за повръщането се просрочва в една година от влизане на присъдата в законна сила, а сумите остават в полза на фонда.

В случай на оправдание, нарушителите нямат право да дирят вреди и загуби във от получената на търга цена.

Чл. 76. Ако нарушителя няма установено местожителство, за обезщетение на глобата се взема залог; в противен случай се задържа под стража.

Чл. 77. Длъжностни лица, от които и ведомство да съте, които отказват да дадат съдействие на длъжностните лица, упоменати в чл. 32 на настоящия закон при изпълнение на служебните им обязанности, или сами не изпълняват обязанности, които им вменява настоящия закон, или пак разпореждат, или станат причина чрез думи, действия, немарливост, превишение на власт и др. да се извърши нарушение на настоящия закон, наказват се със заповед от министъра на земледелието и държавните имоти с глоба от 100 до 1.000 лева.

Обжалването на тия заповеди става по реда и в срока, предвидени в закона за производството по дела за нарушение, за които несъдебни власти издават наказателни постановления.

Когато нарушителите не са подали апелативна жалба в определения срок, заповедите добиват сила на изпълнителни листове и се изпращат на финансовите началници за изпълнение.

Чл. 78. Длъжностни лица, които не са изпълнили задължението си и с това са станали причина, щото извършени нарушения по настоящия закон да се покрият с давност, се наказват с глоба, равна на глобата, която е требвало да плати нарушителя.

Постановлението за глобата се издава от министъра на земледелието и държавните имоти и подлежи на обжалване по реда, предвиден в чл. 77 от настоящия закон.

Чл. 79. Нарушенията по закон за лова се покриват с давност, ако не са констатирани в срок от 6 месеци.

Чл. 80. На длъжностните лица, които са изгубили свидетелствата пред съдилищата, когато не са в местослуженето им, се плащат предвидените в закона за държавните служители пътни и дневни пари, които се определят от съда във време на заседанието и остават в тежест на страната, която е изгубила процеса.

Чл. 81. Пред съдилищата, делата по настоящия закон се защитават от юрисконсултите, държавните адвокати, лесничейте, администраторите, или упълномощените от тех длъжностни лица.

Чл. 82. Който ходи на лов без билет (чл. 20), наказва се с глоба от 100 до 500 лева, както и да заплати стойността на билета, който му се издава чл. чл. (21—25).

Чл. 83. Който ходи на лов със чужд билет и той, който си дава билета другиму да ходи на лов, наказват се с глоба от 200 до 1.000 лева и заловения билет се обезва.

Чл. 84. Който бие или лови полезен дивеч, предмет на лова, в забранено от закона време (чл. чл 9 и 10), наказва се с глоба за всеки убит екземпляр, както следва:

за рогач	3000 лева
за дива коза и сярна	2000 "
за глухар, фазан и лещарка	1000 "
за яребица и заяк	500 "
за диви гъски, дропки и лебеди	200 "
за гълъби, гургулици, шадришки и всички останали видове	100 лева

Чл. 85. Който лови или бие полезен дивеч, запретен за лов, наказва се с глоба от 200 до 5.000 лева за всеки убит екземпляр.

Чл. 86. Който разваля гнездата, или изважда от тях яйцата или малките, на всички видове полезен дивеч (чл. 12), наказва се с глоба до 500 лева.

Чл. 87. Който улови малки сярнета, еленчета или зайчета (чл 12) и не ги предаде на най-близкото лесничейство

или ловно дружество, наказва се с глоба от 200 до 500 лева. Заловеният у него дивеч се отнема и предава на най-близкото лесничейство или ловно дружество.

Чл. 88. Ако лицата, натоварени да бият и ловят полезен дивеч съгласно чл. 13, злоупотребят с правото, което им е дадено, наказват се с глоба от 1.000 до 2.000 лева и даденото им позволение се отнема за винаги.

Чл. 89. Който ходи на лов в забранени места (чл. чл. 15 и 41), наказва се с глоба до 200 лева, независимо от наказанието за другите извършени нарушения на настоящия закон.

Чл. 90. Който лови полезен дивеч със забранени от закона средства (чл. 16), наказва се с глоба от 100 до 500 л., независимо от наказанието за другите извършени нарушения на настоящия закон. Заловените забранени побори за лов се унищожават.

Ако лови дивеч с хрътки, наказва се с глоба 1000 лева.

Чл. 91. Членове на ловните дружества, които не се явят на устройваните от дружеството тонки без уважителни причини, наказват се с глоба от 50 до 200 лева.

Същото наказание се налага и на ония местни жители, които са определени от общинските власти да вземат участие в задължителните тонки и не са се явили или не са изпратили свои заместници. Тия глоби се внасят във фонда „развъд на полезен дивеч и изстребление на вредния“.

Чл. 92. Който трови вреден дивеч, без да е спазил постановлението на чл. 19 от настоящия закон, наказва се с глоба от 300 до 500 лева, независимо от обезщетението, което дължи на пострадалиите.

Чл. 93. Горски стражари, полски пазачи и др. (чл. 27), които посят ловни пушки или водят ловни кучета, наказват се съгласно чл. 82, независимо от наказанието за другите извършени нарушения на настоящия закон.

За повторение на тия нарушения, освен означените в настоящия закон наказания, уволняват се от длъжност без право да заемат кабата и да е обществена служба в продължение на една до три години.

Чл. 94. Който търгува с полезен дивеч не по реда, указан в чл. 49 от настоящия закон, наказва се с глоба от 1000 до 2.000 л. Дивеча се конфискува и продава на публичен търг, а добитата сума се внася в полза на фонда.

Който купува непломбиран дивеч, или прекупува продадени от ловните пазари дивеч, както и гостилничарите, които купуват и готвят дивеч непрозхождащ от ловните пазари, наказват се с глоба от 500 до 1.000 л.

Глобите се удвояват, ако нарушенията са извършени в забранено от закона време за лов.

Чл. 95. Отговорните лица от ловните дружества, които допуснат при уреждането на ловните пазари да станат нарушения на настоящия закон и правилника за прилагането му, наказват се с глоба от 1000 до 2.000 л.

Чл. 96. Който спомогне, по какъвто и да е начин, за укриване нарушенията по настоящия закон, наказва се с глоба 500 лева. Ако е длъжностно лице, натоварено с надзора по лова, наказва се съгласно чл. 77 от настоящия закон.

Чл. 97. Нарушител, който при залавянето му се съпротивлява, побегне или откаже да предаде оржанието си или дивеча, наказва се съгласно чл. 145 от наказателния закон, независимо от наказанието за другите извършени нарушения на настоящия закон.

Чл. 98. За всички нарушения извършени в ловните развъдници, се налагат глоби в двоен размер.

Чл. 99. За всички нарушения на настоящия закон, извършени от членове на ловната организация, глобите се налагат в двоен размер.

Чл. 100. Всеко частно или длъжностно лице, което открие каквото и да е нарушение на настоящия закон, получава $\frac{1}{2}$ от глобата, която следва да заплати нарушителя. В постановлението, присъдите и изпълнителните листове винаги се указва лицето, на което се следва възнаградението както и размера му.

XI. Преходни положения.

Чл. 101. За прилагане на настоящия закон, Министерството на земледелието и държавните имоти ще изработи публично-административен правилник, който се утвърждава с указ.

Чл. 102. Настоящия закон отменява закона за лова от 31 януарий 1904 година и измененията му, както и всички закони, правилници и наредби, които му противоречат.

Таблица

за означение времето, през което животни и птици могат да се бият (чл. 9, забележка I отъ закона за лова)

	Януарий		Февруарий		Март		Април		Май		Юний		Юлий		Август		Септемврий		Октомврий		Ноемврий		Декемврий	
	1—15	16—31	1—15	16—28 деци	1—15	16—31	1—15	16—30	1—15	16—31	1—15	16—30	1—15	16—31	1—15	16—31	1—15	16—30	1—15	16—31	1—15	16—30	1—15	16—31
☐ Белите квадратчета означават времето, през което е забранен лова.																								
☒ Черните квадратчета означават времето, презъ което е свободенъ лова.																								
Мъжки елени, диви кози и сжрни																								
Зайци																								
Мъжки глухари																								
Мъжки фазани																								
Яребици																								
Паджиджци, дропли, стрепети (мескел-деци), гургулици и всички видове гжлжби																								
Бекаси, диви гжски, диви патици и гмурци																								
Бекасини, свирци и джждосвирци																								
Грабливи животни																								

Забележка. Времето, означено в таблицата за биенето на мъжките елени, дивите кози и сжрните, важи за след 1 януарий 1926 г. (чл. 9, заб. II отъ закона за лова).

Председателстващ Н. Георгиев: Понеже нема желаючи да говорят и нийой не поиска думата, ще гласуваме законопроекта. Които приемат по принцип законопроекта за това тжй, както се прочете от г. секретаря, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраието приема.

Законопроекта се изпраща в комисията.

Дневния ред е изчерпан.

Бюрото съобщава, че е постижило запитване към г. министър-председателя от видинския народен представител г. Никола Пъдарев, който се оплаква, че редът и спокойствието в страната ни, за големо съжаление на всички добри българи, не са установили и задава въпрос към г. министър-председателя: мисли ли да се тури край на тази политика, та да се успокои най-сетне страната ни, да се почувствува гражданството освободено в своите права и свободи и да тръгне народа в пътя на спокойното и мирно развитие.

Това запитване ще бъде изпратено в препис на г. министър-председателя в най-скоро време, за да отговори.

Постъпила е интерпелация до г. министър-председателя и г. министра на вътрешните работи и народното здраве от парламентарната група на Българската комунистическа партия, в която интерпелация те изброяват,

че имало некакво насилие през време на изборите, преди изборите и след изборите.

И тази интерпелация ще бъде изпратена в препис на съответните министри, които в най-скоро време ще отговорят, за да се види, че това, което те излагат в своята интерпелация, не е верно.

Т. Булев (к): Значи, Вие давате и отговор!

Председателстващ Н. Георгиев: За идущото заседание бюрото предлага следния дневен ред:

1. Полагане клетва от онези народни представители, които не са положили такава;
2. Първо четене законопроекта за изменение и допълнение на закона за градските общини;
3. Първо четене законопроекта за сливане на с. с. Косарка и Маноя, Дреновска околия, в една община;
4. Одобрение VIII-то постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 26 април 1923 г., протокол № 39.

Които одобряват този дневен ред за идущото заседание, което ще стане в петък, 14 ч., моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраието приема.

Заседанието се вдига.

(Вдигнато в 15 ч. 20 м.)

Подпредседател: **Н. ГЕОРГИЕВ.**

Секретар: **М. ТОДОРОВ.**

Началник на Стенографското отделение: **Т. ГЖЛЖБОВ.**